Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P3948

[Total No. of Pages : 4

[5309]-Ext-13
M.A./M.Sc. (Part - I) (For External)
DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES
DS.1.3.National Security and 2.3 Indian National Security
(2013 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 100*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one in 500 words: **[20]**

a) Write a note on the concept of national security and national power.

b) Critically evaluate the relevance of nuclear theory of deterrence in maintaining world order.

Q2) Answer any one in 500 words: **[20]**

a) Define disarmament and explain problems and issues of disarmament.

b) Write a note on the role of non-alignment in maintaining world peace.

Q3) Answer any one in 500 words: **[20]**

a) Write a note on the role of international law in the maintenance of national security.

b) Define balance of power and describe different technique of balance of power.

Q4) Answer any one in 500 words: **[20]**

a) Examine role of U.N.O. in maintaining world peace and security.

b) Describe india's relations with Pakistan with reference to recent Uri-terror attack.

P.T.O.

Q5) Write short notes on any four (125 words each) **[20]**

a) India and the emergent world order.

b) India and the Asia Pacific

c) SAARC

d) Comprehensive security.

e) India and Russia

f) Track II Diplomacy.

❍❍❍

Total No. of Questions : 5]

P3948

[5309]-Ext-13
M.A./M.Sc. (Part - I) (For External)
DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES
DS.1.3.National Security and 2.3 Indian National Security
(2013 Pattern)
(मराठी रुपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 100*

सूचना :– *1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न 1) 500 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही एक) **[20]**

अ) राष्ट्रीय सुरक्षा आणि राष्ट्रीय शक्ती ''ह्या संकल्पनावर टिपण लिहा.

ब) जागतिक शांतता अबाधित राखण्यासंबंधी अण्वीक प्ररोधनाच्या सिध्दान्ताच्या असलेल्या संबंधाचे टिकात्मक मुल्यमापन करा.

प्रश्न 2) 500 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही एक) **[20]**

अ) निशस्त्रीकरणाची व्याख्या देऊन निशस्त्रीकरणा सबंधी विविध मुद्दे आणि समस्या स्पष्ट करा.

ब) जागतिक शांतता अबाधित राखण्यासाठी अलीप्ततावादी चळवळीने निभावलेली भूमिका यावर टिपण लिहा.

प्रश्न 3) 500 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही एक) **[20]**

अ) राष्ट्रीय सुरक्षा अबाधित राखण्यासंबंधी आंतरराष्ट्रीय कायद्याची भूमिका यावर टिपण लिहा.

ब) सत्ता संतुलनाची व्याख्या देऊन सत्ता संतुलनाची विविध तंत्रे या विषयी वर्णन करा.

प्रश्न 4) 500 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही एक) **[20]**

अ) जागतिक शांतता व सूरक्षा अबाधित राखण्यासाठी संयुक्त राष्ट्र संघटनाने विभावलेल्या भुमिकेचे परिक्षण करा.

ब) नुकताच उरी येथे झालेल्या दहशतवादी हलल्याचा संदर्भ देऊन भारत – पाक संबंधाचे वर्णन करा.

प्रश्न 5) प्रत्येकी 125 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही चार) **[20]**

अ) भारत आणि नवीन उदयास येत असलेली जागतिक व्यवस्था

ब) भारत आणि आशिया पॅसिफीक

क) सार्क

ड) सर्वसमावेशक सुरक्षा

इ) भारत आणि रशिया

फ) राजनयांचा द्वीतीय मार्ग

❍❍❍